

Ranuan kunnan

LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUN

SOVELTAMISOHJEET

**Hyväksytty
Hyvinvointilautakunta**

Lapsiperheiden kotipalvelun soveltamisohjeet

Kotipalvelusta säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Kotipalvelua annetaan alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella niille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen lain 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä ja toiminnoista.

Kotipalveluun sisältyvinä tukipalveluina annetaan ateria-, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja. Lapsiperheellä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista 2 momentissa mainittujen syiden vuoksi (SHL 19§).

Lapsiperheiden kotipalvelu on perheen arkielämän, lasten- ja kodinhoidon tavoitteellista ja suunnitelmallista vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Kotipalvelua voidaan antaa myös äkillisissä perheen kriisitilanteissa. Kotipalvelun tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen perheen tarpeista lähtien.

Palvelutarpeen kokonaisarviointiin perustuva palvelusuunnitelma tehdään palvelua aloitettaessa perheen kanssa ja samalla kerrotaan asiakasmaksun määräytymisestä. Hoito- ja palvelusuunnitelmaa tarkistetaan palvelutarpeen muuttuessa tai tarvittaessa aiemmin.

Alla on kuvattu kotipalvelun sisältöä yleisesti, mutta perheelle tuotettava palvelu määräytyy perheen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

- Päivittäiset kodinhoidolliset tehtävät; esim. arkisesta siisteydestä huolehtiminen, ruoanlaitto, pyykinpesu, astioiden pesu, kaupassakäynti, aterioiden suunnittelu ja vanhempien opastaminen arjen toiminnoissa.
- Lastenhoito.
- Kasvatuksessa ohjaaminen sekä vanhemmuudessa tukeminen.
- Kotitapaturmien ehkäiseminen ja tapaturmavaaran minimointi.
- Asiakkaan tukeminen ja kannustaminen arjen toiminnoissa, kokonaistilanteen arviointi.
- Sosiaalisten ja psyykkisten ongelmien huomioiminen, seuraaminen ja asiakkaan tukeminen, keskustelun aktivointi sekä yhteydenpitoon kannustaminen.
- Terveysneuvonta ja ohjaus.

Kotipalvelua ei pääsääntöisesti myönnetä:

- Äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon, jos vanhemmalla on lakisääteinen oikeus jäädä hoitamaan lastaan.
- Kotona tehtävän etätyön, opiskelun, harrastusten tai terapia- ja lääkärikäyntien vuoksi.
- Pienten koululaisten aamu-, iltapäivä ja loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin.
- Päivähoitoikäisten lasten pelkkään lastenhoidolliseen tarpeeseen, vaan päivähoito on ensisijainen palvelu. Kotipalvelu ei korvaa päivähoitopaikan (tai henkilökohtaisen avustajan) tarvetta, joten päivähoito on ensisijainen kotipalveluun nähden.
- Vanhempien terapia-, lääkäri- tai muiden asiointikäyntien ajalle myönnetään kotipalvelua vain erityisen harkinnan kautta. Vanhemman kanssa pyritään löytämään

muita vaihtoehtoja lastenhoidon järjestelyissä, muun muassa järjestöjen lastenhoitopalvelujen avulla.

Kotipalvelu on suunnitelmallista ja kotipalvelujakson aikana pyritään perheen kanssa yhdessä sovittuihin tavoitteisiin, joita arvioidaan säännöllisesti. Perheen omat läheisverkostot kartoitetaan aina mahdollisimman hyvin ja mahdollisten perheen muiden toimijatahojen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Tilapäinen lapsiperheiden kotipalvelu on lyhytkestoisiin tilapäistarpeisiin tarkoitettua perheen arjessa selviytymisen tukemista ja sitä voidaan myöntää maksimissaan neljä kuukautta. Tilapäisen kotipalvelun tarkoituksena on auttaa perhettä selviytymään itsenäisesti tai sen aikana voidaan arvioida pidempiaikaisten palvelujen tarvetta. Tavoitteena on, että suurin osa perheistä tulisi autetuksi tilapäisellä kotipalvelulla.

Säännöllinen lapsiperheiden kotipalvelu on tarkoitettu pitkittyneisiin ja välttämättömiin, kuitenkin aina määräaikaisiin, tuen tarpeisiin. Avun tavoitteena on vanhempien omien voimavarojen vahvistaminen.

Lapsiperheiden kotipalvelua haetaan kotiin vietävien palveluiden palveluohjauksesta (Marketta Uimaniemi-Honkanen). Palvelutarpeen arvioinnissa avustaa tarvittaessa sosiaalihuollon ammattilainen (esim. perhetyöntekijä). Lapsiperheiden kotipalvelua tuotetaan kunnan oman lapsiperheiden kotipalvelun työntekijän toimesta ja palvelusetelillä (palvelusetelikokeilu ajalla 1.6.-31.12.2018). Palvelusetelikokeilu on määrärahasidonnainen talousarviovuonna 2018 varattuihin lapsiperheiden kotipalvelun määrärahoihin. Lapsiperheiden kotipalvelu toteutetaan ensisijaisesti kunnan omana toimintana.

Maksuperusteet

Lapsiperheiden kotipalvelu alkaa aina tilapäisenä palveluna ja maksu on tilapäisen kotipalvelun mukainen viisi (5) ensimmäistä käyntikertaa. Kunnan oman työntekijän toteuttamana maksu on viisi (5) euroa/tunti. Palvelusetelillä toteutettuna arvo on tasasuuruinen ja sen arvo on 22 euroa/tunti. Asiakkaalle itselleen jää maksettavaksi omavastuuosuus, joka on palveluntuottajan tuntihinnan ja palvelusetelin välinen erotus.

Tilapäisen kotipalvelun jälkeen asiakkaan palvelutarvetta arvioidaan uudelleen.

Lapsiperheiden säännöllisessä kotipalvelussa maksu määräytyy asiakkaan tulojen mukaisesti. Kunnan oman työntekijän toteuttamana asiakkaalle lasketaan asiakasmaksu (asiakasmaksuasetus). Palvelusetelillä toteutettuna palvelusetelin arvo on tulosidonnainen ja sen maksimiarvo on 27 euroa/tunti. Palvelusetelin arvo on maksimiarvon ja asiakasmaksuasetuksen mukaisen asiakasmaksun välinen erotus. Asiakkaan omavastuuosuus on palveluntuottajan hinnan ja palvelusetelin välinen erotus.

Lapsiperheiden säännöllinen kotipalvelu:

		%	%	%	%
Henkilömäärä	Tuloraja	6 - 11 h /kk	12- 16h/kk	17 - 32 h/kk	33 - h/kk
1	576	10	15	20	30
2	1063	8	10	15	19
3	1667	6	9	12	14
4	2062	5	8	11	12
5	2496	4	7	9	10
6	2866	3	5	8	9

Kun perheessä on henkilöitä enemmän kuin 6, tulorajaa korotetaan 350 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksilöllä kustakin seuraavasta henkilöstä. Mikäli tulotietoja ei toimiteta annetun määräajan sisällä, peritään maksu tilapäisen kotipalvelun mukainen maksu.